

דף מידע למרצים בנושא הטיפול בסטודנטים עם לקות למידה, הפרעת קשב או סטודנטים עם מוגבלויות.

מבוא

מרכז נגישות ' הוא חלק מפעילותו של משרד דיקן הסטודנטים במכללה האקדמית ספיר. מטרתו לסייע לסטודנטים המתקשים להתמודד עם הדרישות האקדמיות השונות במתן כלים ללמידה ובפיתוח לומד בעל מכוונת עצמית ללמידה. הפעילויות המתקיימות נועדו לשמור על הסטנדרט האקדמי מחד ולהנגיש את הלמידה מאידך. הפעילות במרכז כוללת מגוון שירותים עבור הסטודנט לצד עבודה מערכתית עם מחלקות, וכן עם גורמים חיצוניים למכללה.

שני חוקים חברתיים מהווים תשתית לפעילות המרכז: 'חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות' (1998) הוא חוק כללי הכולל בתוכו את כל קשת המוגבלויות, וביניהם גם לקות למידה. חוק השוויון מייצג שינוי בגישה החברתית כלפי אנשים בעלי מוגבלות, שינוי המתבטא במעבר מגישה הרואה באדם עם המגבלה כאדם, שחי בשולי החברה שחובתה כלפיו היא במתן הקלות והטבות, לגישה הרואה בו כשווה בעיני החברה ומתפקידה לאפשר לו להשתלב באופן כוללני בחברה, מבלי להיות מודר ממנה. הוא מושתת על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם, שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות.

החוק השני הוא "חוק תלמידים עם לקויות למידה במוסדות על-תיכוניים" (2008), מהווה השלמה והרחבה לנושא לקויות הלמידה. על בסיס פעילות חקיקתית זו חויבו כל המוסדות האקדמיים להקים מרכזי תמיכה כחלק משירותי הסטודנט.

מרכז התמיכה – מרכז נגישות מקיים זאת השנה העשירית, פעילות למען הסטודנטים. הוא נותן מענה לכ- 940 סטודנטים עם לקות למידה או הפרעת קשב ועוד 150 סטודנטים עם מגבלות פיסיות/חושיות, נפשיות או מחלות כרוניות. כ- 240 סטודנטים מקבלים חונכות על בסיס קבוע של שעותיים בשבוע.

כ 14% ממקבלי התואר במאי 2013 היו סטודנטים, שנעזרו במרכז בטווח רחב של שירותים החל מטיפול בהתאמות ועד קשת רחבה של תמיכות שיתוארו בהמשך.

במהלך תשע"ג הוקם בסיוע הביטוח הלאומי מיזם המהפכה ' ותורם פרטי ל'מרכז הנגישות', שבו מתקיימת באופן מסודר פעילות הייעוץ, הסדנאות, הטכנולוגיה המסייעת והלמידה המשותפת.

מתן התאמות במבחנים וזכאויות על בסיס רפואי

התאמות במבחנים ניתנות על הבסיס הבא:

סטודנטים עם לקות למידה או הפרעת קשב נדרשים להגיש אבחונים למשרד הדיקן. המכללה מכירה באבחונים מכל מאבחן מוסמך או מכון מוכר, שהינם בתוקף של חמש שנים (אקדמיה) ושבע שנים (בית ספר להנדסאים). לילידי הארץ עד גיל 33 מומלץ לפנות לאחד ממכוני האבחון של מת"ל. מת"ל הינו אבחון חדשני ממוחשב עם נורמות למבוגרים, שפותח ע"י המרכז הארצי לבחינות והערכה' ומוכר ע"י כל המוסדות. בנוסף, ניתן להגיש אבחון דידקטי/ אבחון פסיכו דידיקטי/ אבחון קשב וריכוז (ע"י נוירולוג או פסיכיאטר).

מסמכים רפואיים

סטודנטים עם מוגבלות, מחלות כרוניות, פוסט טראומה וכן סטודנטים מתמודדים נפשית נדרשים להגיש מסמכים רפואיים עדכניים למשרד הדיקן.

הדיון בהתאמות מתקיים בוועדת התאמות במשרד הדיקן ע"י מומחים לקוויות הלמידה/ נגישות.

ההתאמות ניתנות על בסיס האבחנה ועל בסיס תוכנית הלימוד: כך למשל סטודנט המאובחן עם לקות קריאה יאושרו לו ההתאמות הבאות: הארכת זמן, הקראת מחשב באנגלית והתעלמות משגיאות כתיב. סטודנט המאובחן כסטודנט עם לקות חישובית, יאושר לו דף נוסחאות מורחב (בתנאי שלומד מקצוע חישובי).

ההתאמות המרכזיות המאושרות ע"י הוועדה:

- הארכת זמן.
- התעלמות משגיאות כתיב.
- תוכנת הקראה באנגלית.
- שכתוב על גבי מחשב נייד.
- שכתוב ע"י משכתב.
- דף נוסחאות מורחב- למקצועות חישוביים בלבד.
- הגדלת טקסט במצב של לקות ראייה.

סטודנטים אשר אושרו להם התאמות יקבלו ממשרד הדיקן אישור למייל האישי. במקביל מדור בחינות יעודכן לצורך הערכות בתקופת הבחינות.

- סטודנט אשר אושרו לו אחת מההתאמות הבאות שכתוב/ דף נוסחאות יקבל נוהל כתוב בעניין במשרד הדיקן ויחויב להכירו ולחתום עליו.

להלן קישור לנהלים לצורך הקפדה ואכיפה:

<http://www.sapir.ac.il/generalpage.asp?div=dican&subdiv=dean5>

פירוט שירותי התמיכה לסטודנטים אשר מסרו אבחונים או מסמכים רפואיים רלוונטיים:

ייעוץ פרטני הדרכה וליווי אישי

סטודנטים מוזמנים לפנות לקבלת ייעוץ והכוונה. יועצות המרכז יסייעו בבניית תוכנית אישית, הכרות עם ממצאי האבחון והשלכותיו, בהתארגנות ללימודים, תוך התייחסות ליכולות ולקשיים. הפניה באמצעות מזכירות משרד הדיקן.

רכזת נגישות - רכזת הנגישות משמשת ככתובת לאותם סטודנטים ומרצים הנתקלים בבעיות נגישות פיזית בקמפוס כגון בכיתות הלימוד, אולמות, ספריות, קפטריות או כל שירות אחר. בליווי הפרטני של סטודנטים עם מגבלויות היא עוסקת בבדיקת הצרכים, תיאום וגישה עם גורמי חוץ ופנים מכללתיים, מתן מידע והכוונת הסטודנט למימוש זכויות ושירותים כגון: ביטוח לאומי ועמותות, סיוע בסגור עצמי ותיווך לגורמים שונים בקמפוס.

ייעוץ רגשי - השירות הפסיכולוגי (שער הנגב, במכללה) עובד בשיתוף פעולה עם משרד הדיקן במטרה להעניק ייעוץ רגשי, תמיכה נפשית וכן אבחון של קשב וריכוז. משרד הדיקן מסבסד את הטיפול עבור סטודנטים הלומדים מערכת של 12 נק"ז לפחות בסמסטר. ההפניה היא עצמית ודיסקרטית ונשמרים כל הכללים האתיים הנדרשים.

חונכות אישית

פרויקט פר"ח- לשם (סטודנטים חונכים סטודנטים). במסגרת החונכות ליווי בלמידה (ללא תשלום) לאורך כל השנה ע"י סטודנט מצטיין הלומד במכללה: הכרות עם אסטרטגיות למידה, סיוע בהתארגנות, הכרות עם המערכת ועוד. היקף התמיכה – שעתיים שבועיות. נדרשת התחייבות מצד הסטודנט להתמיד במפגשים לאורך השנה ולעמוד בתנאי החונכות.

חדר סיוע טכנולוגי – לרשות הסטודנטים עומד 'חדר טכנולוגיה' במרכז נגישות ובמכינות. החדר כולל עמדות עם תוכנות הקראה באנגלית, תוכנות הקראה בעברית, סורקים, חומר מוקלט, וסיוע בלמידה מרחוק. לצד אלו במסגרת יעוץ פרטני, סטודנט יכול לקבל כלים נוספים להתארגנות ולתכנון באמצעות המחשב ולהכיר תוכנות, שיאפשרו לו לעקוף קשיים הנובעים מהלקות.

כתיבה אקדמית:

סיוע בכתיבה אקדמית של סמינרים ופרו"סים ע"י מומחית בתחום. ליווי סטודנטים ב- 7 מפגשים פרטניים. התמודדות עם חששות ומעצורים מכתובה, הבניית תהליך כתיבה מאורגן ומתוכנן וקבלת כלים הקשורים בכתיבה אקדמית תקנית ועוד.

הקלדה עיוורת: לימוד טכניקה להקלדה עיוורת לסטודנטים בעלי דיסלקציה ו/או דיסגרפיה. הנחת העבודה היא כי קידום ההקלדה יסייע בסופו של דבר לכתובת עבודות ובמבחנים ויוביל לעצמאות לימודית.

חדש – קורס כישורי למידה לסטודנטים עם לקות למידה והפרעת קשב

סטודנטים עם לקות למידה או הפרעת קשב שאושרו להם התאמות במבחנים במשרד הדיקן יכולים להירשם - לקורס 'כישורי למידה'.
מטרת הקורס – ללמוד איך ללמוד : פיתוח מודעות ללקות והשלכותיה על העולם האקדמי. הענקת כלים ללמידה ואסטרטגיות למידה וחיפה לטכנולוגיה תומכת למידה.

אנגלית מתקדמים 2- קורס מותאם לסטודנטים עם לקות למידה

סטודנטים עם לקות למידה מתקשים לעיתים להגיע לרמת פטור באנגלית. הקורס המותאם מעניק כלים ללמידה יעילה, מסייע בהפחתת חרדה, מקדם פיתוח אוצר מילים ואסטרטגיות בהבנת הנקרא. כל זאת נעשה ע"י מרצה מומחית בתחום, במעבדת מחשבים ובקבוצה קטנה.

השכלה נתמכת בקמפוס- "נתן"

התוכנית להשכלה אקדמאית נתמכת מיועדת לסטודנטים עם מגבלה נפשית, הזכאים לשירותי סל שיקום של משרד הבריאות. מטרת התוכנית להעניק לסטודנטים ליווי אישי ויעוץ ע"י רכזת 'נתן' וכן חונכות אישית המסייעת בהתמודדות עם קשיים שעולים במהלך הלימודים.

צוות המרכז: אריאלה הלונינג- מנהלת המרכז, ArielaH@sapir.ac.il

נטע גרובר – יועצת ללקויי למידה ורכזת בפרויקט פר"ח לשם, netag@sapir.ac.il

אנה קסלסי- סולטן – יועצת ללקויי למידה ורכזת בפרויקט פר"ח לשם, annake@sapir.ac.il

אריאנה דוקר-בקר- רכזת נגישות, רכזת חונכות אקדמית ורכזת פר"ח לשם, arianad@sapir.ac.il

בברכה,

אריאלה הלונינג – מנהלת המרכז

